

فهرست مطالب

۹	..... آغاز سخن
۲۳	..... فصل اول: چیستی دولت مدرن و حقوق بشر
۲۶	..... گفتار اول: مفهوم، مبانی نظری و زمینه‌های تکوین و تکامل دولت مدرن
۲۷	..... مبحث اول: تحلیل مفهومی
۳۱	..... مبحث دوم: زمینه‌های عینی و تجربی تکوین و تکامل
۳۱	..... بند اول: عبور از فتودالیسم و ظهور بورژوازی
	..... بند دوم: شکل‌گیری مراکز اقتصادی مستقل از حوزه سیاسی؛ تفکیک
۳۳	..... کارکردی حوزه‌های مستقل اقتصادی و سیاسی
۳۴	..... بند سوم: ظهور دولت‌های مطلقه
۴۱	..... بند چهارم: بروز انقلاب صنعتی و پیامدهای اقتصادی و اجتماعی آن
۴۲	..... مبحث سوم: زمینه‌های ذهنی و نظری تکوین و تکامل
۴۲	..... بند اول: دکترین تفکیک حوزه‌های متمایز اقتدار
۴۶	..... بند دوم: دکترین مصلحت دولت
۵۱	..... بند سوم: دکترین وضع طبیعی
۵۶	..... بند چهارم: نظریه قرارداد اجتماعی
۶۰	..... بند پنجم: هویت‌سازی در قالب ملی‌گرایی و ملت‌سازی
۶۴	..... بند ششم: سنت حقوقی روم باستان
۶۷	..... بند هفتم: تفکیک حوزه نظام سیاسی از حوزه نظام اجتماعی
۶۸	..... مبحث چهارم: مولفه‌ها، ویژگی‌ها و شاخصه‌ها
۶۸	..... بند اول: تفکیک کارکردی حوزه‌های گونه‌گون اقتدار
۷۰	..... بند دوم: سرزمینی‌بودن؛ داشتن قلمرو جغرافیائی
۷۱	..... بند سوم: حاکمیت
۷۲	..... بند چهارم: کنترل انحصاری ابزار خشونت
۷۴	..... بند پنجم: دیوان‌سالاری عمومی؛ سازماندهی بوروکراتیک
۷۶	..... بند ششم: مشروطیت؛ دستورگرایی؛ تقید قدرت به قانون اساسی
۷۸	..... بند هفتم: حاکمیت قانون؛ قانون‌مداری و غیرشخصی‌بودن قدرت
۷۹	..... بند هشتم: مشروعبیت و اقتدار
۸۰	..... بند نهم: شهروندی
۸۶	..... بند دهم: نهادسازی؛ وابستگی متقابل نهادی جامعه مدنی و هیات حاکمه
۸۷	..... بند یازدهم: نظم نوین مالیاتی؛ نظام مالیاتی مدرن
۸۹	..... بند دوازدهم: هویت‌سازی در قالب ناسیونالیسم؛ ملیت‌گرایی

۶ □ دولت حق بنیاد؛ دفتر اول: تحلیل معنا، تبیین مبنا

- بند سیزدهم: تکلیف مداری یا تعهد محوری ۸۹
- مبحث پنجم: انواع، اقسام، صورت بندی ها ۹۸
- بند اول: دولت مشروطه ۱۰۳
- بند دوم: دولت لیبرال ۱۰۴
- بند سوم: دولت لیبرال دموکراتیک ۱۰۵
- بند چهارم: دولت تک حزبی ۱۰۵
- بند پنجم: دولت قانون مند یا قانون مدار ۱۰۶
- بند ششم: دولت پلیسی ۱۰۸
- بند هفتم: دولت ناظم یا ژاندارم ۱۱۰
- بند هشتم: دولت انتظامی یا انضباطی ۱۱۰
- بند نهم: دولت ناظر ۱۱۱
- بند دهم: دولت رفاه یا خادم ۱۱۲
- مبحث ششم: کارویژه ها و کارکردها ۱۱۶
- بند اول: دکترین مصلحت دولت ۱۱۶
- بند دوم: دکترین مصلحت نظام ۱۱۶
- بند سوم: دکترین مصلحت طبقات نیرومند ۱۱۷
- بند چهارم: دکترین مصلحت عمومی ۱۱۷
- مبحث هفتم: دولت مدرن و مصلحت عمومی ۱۲۰
- بند اول: مفهوم مصلحت عمومی ۱۲۱
- الف) جمع عددی منافع فردی ۱۲۲
- ب) مصلحت حکومت ۱۲۴
- ج) مصلحت حیات جمعی ۱۲۷
- بند دوم: ویژگی های مصلحت عمومی ۱۲۸
- الف) امر جمعی ۱۲۸
- ب) امر حداقلی ۱۲۹
- ج) امر آلی ۱۲۹
- د) امر اخلاقاً بی طرف ۱۲۹
- بند سوم: مصادیق مصلحت عمومی ۱۳۰
- الف) نظم عمومی ۱۳۰
- ب) امنیت عمومی؛ امنیت ملی ۱۳۲
- ج) حداقل رفاه عمومی ۱۳۳
- د) حداقل بهداشت عمومی ۱۳۴
- ه) حداقل آموزش عمومی ۱۳۴
- بند چهارم: نظریه مصلحت عمومی ۱۳۵

فهرست مطالب □ ۷

۱۳۵	الف) نظریه حکومت‌مدار
۱۴۲	ب) نظریه اکثریت‌گرا
۱۴۶	ج) نظریه جمع‌گرا
۱۵۳	گفتار دوم: مفهوم، مبانی نظری و زمینه‌های تکوین و تکامل حقوق بشر
۱۵۷	مبحث اول: تحلیل مفهومی
۱۵۸	بند اول: معنای حق
۱۵۸	الف) حق بودن و حق داشتن
۱۶۳	ب) مقولات چهارگانه حق
۱۶۴	۱) حق - مطالبه؛ حق - ادعا
۱۶۴	۲) حق - آزادی؛ حق - امتیاز
۱۶۶	۳) حق - قدرت؛ حق - اختیار
۱۶۷	۴) حق - مصونیت؛ حق - امنیت
۱۶۹	بند دوم: ماهیت حق
۱۶۹	الف) نظریه اراده‌انگار
۱۷۲	ب) نظریه سودانگار
۱۷۷	ج) نظریه ترجیح‌انگار؛ نظریه تلفیقی
۱۸۲	بند سوم: ضرورت توجیه حق
۱۸۳	الف) اضطرارگرائی
۱۹۱	ب) جماعت‌گرائی
۱۹۷	بند چهارم: مبانی توجیهی حق
۱۹۸	الف) فاعلیت اخلاقی یا خودآئینی فردی (شخص بودن)
۲۰۶	ب) کرامت ذاتی و برابری ارزشی
۲۱۰	بند پنجم: محتوا و مصادیق بیرونی حق
۲۱۷	بند ششم: تقدم حق
۲۲۳	الف) تفاوت در ماهیت حق و مصلحت
۲۲۵	ب) رسوخ‌ناپذیری حق‌ها نسبت به نتایج
۲۲۶	ج) مزیت‌های کارکردگرایانه
۲۲۷	د) پرهیز از درهم‌آمیختن حقوق و سیاست
۲۳۱	بند هفتم: توازن حق و مصلحت
۲۳۳	الف) محتوای کلی
۲۴۰	ب) آزمون‌های سه‌گانه
۲۴۳	۱) آزمون مناسبت
۲۴۵	۲) آزمون ضرورت
۲۴۷	۳) آزمون تناسب

۸ □ دولت حق بنیاد؛ دفتر اول: تحلیل معنا، تبیین مبنا

- بند هشتم: تحدیدات حق ۲۵۵
- بند نهم: اخلاق و نظام حقوقی حق بنیاد ۲۷۶
- مبحث دوم: زمینه‌های عینی و عملی تکوین و تکامل ۲۸۵
- مبحث سوم: زمینه‌های ذهنی و نظری تکوین و تکامل ۲۹۹
- بند اول: ایده حقوق طبیعی ۲۹۹
- بند دوم: ایده قراردادمحوری ۳۰۴
- فصل دوم: نسبت دولت مدرن و حقوق بشر ۳۱۵**
- گفتار اول: تاثیر گفتمان حقوق بشر بر ساخت و ماهیت دولت مدرن ۳۱۶
- مبحث اول: تعهدبنیادی یا تکلیف‌محوری ۳۱۶
- بند اول: حق طبیعی؛ مبنای اقتدار سیاسی ۳۱۷
- بند دوم: از حقوق طبیعی تا حقوق بشر؛ تغییر در ماهیت تعهدات دولت ۳۲۱
- الف) تحلیل مفهوم تعهد ارگا امنس ۳۲۲
- ب) تعهدات عام حقوق بشری دولت؛ تعهد به نتیجه یا تعهد به وسیله؟ ۳۲۵
- مبحث دوم: تحدید حوزه صلاحیت ۳۲۸
- بند اول: نقب در ارگ حاکمیت ملی ۳۲۸
- بند دوم: اصول حقوقی حاکم بر چارچوب هنجاری و ساختاری "دولت حق بنیاد" ۳۳۳
- الف) حکومت به نمایندگی ۳۳۳
- ب) حاکمیت قانون ۳۴۹
- ج) تفکیک قوا ۳۶۶
- د) نظارت و تعادل ۳۹۲
- هـ) پاسخ‌گوئی و مسئولیت‌پذیری ۴۰۳
- و) کارائی و کارآمدی ۴۱۰
- گفتار دوم: تاثیر دولت مدرن بر گفتمان حقوق بشر ۴۱۱
- مبحث اول: تضمین حقوق بشر ۴۱۱
- بند اول: نقش رئیس دستگاه اجرائی در حمایت از حقوق مردم ۴۱۶
- بند دوم: نقش پارلمان در حمایت از حقوق مردم ۴۱۷
- بند سوم: نقش دستگاه قضاء در حمایت از حقوق مردم ۴۱۸
- مبحث دوم: تحدید حقوق بشر ۴۱۹
- انجام سخن ۴۲۳**
- فهرست منابع و مآخذ ۴۲۹**